

KUNNSKAPSGRUNNLAGET

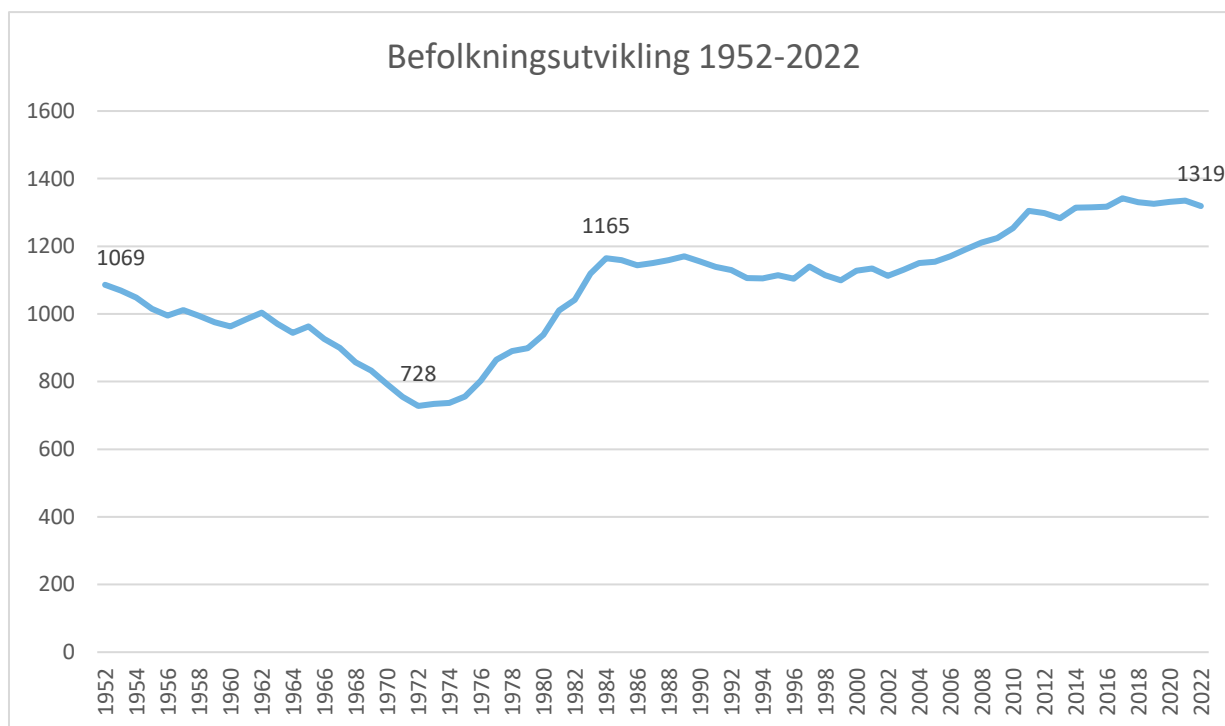
BEFOLKNING

En rapport til arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034

BEFOLKNING

Utvikling i folketall og befolknings sammensetning gir føringer for dimensjonering av boligareal, kommunal tjenesteproduksjon, teknisk infrastruktur med mer. Det er derfor viktig med kunnskap om hvem som bor i kommunen og hvordan vi kan forvente at befolkningen skal utvikle seg i årene fremover.

BEFOLKNINGSUTVIKLING 1952 – 2022

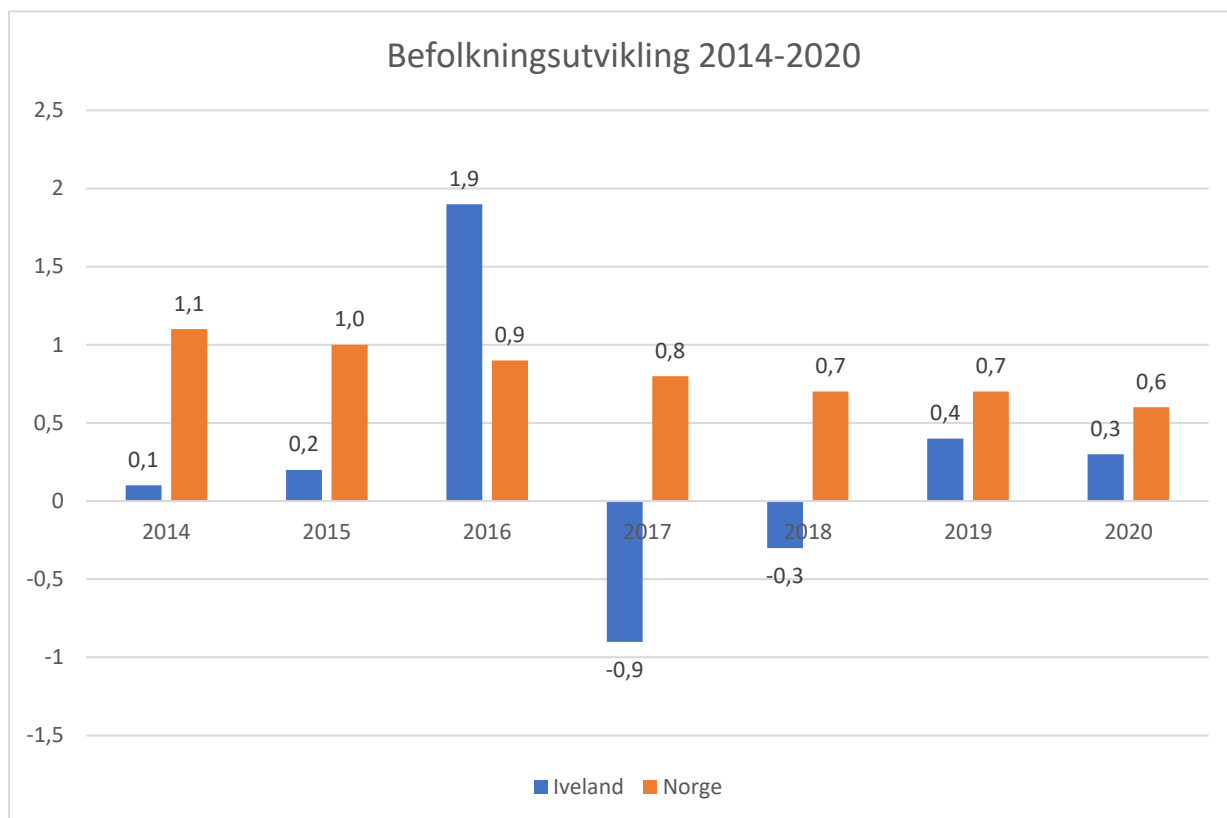

Figur 1 Befolkning 1. januar i årene 1952-2022 (Kilde: SSB)

Iveland kommune har økt innbyggertallet med 250 personer siden 1952. I første kvartal i 2022 hadde Iveland 1319 innbyggere.

BEFOLKNINGSUTVIKLING 2014 – 2020

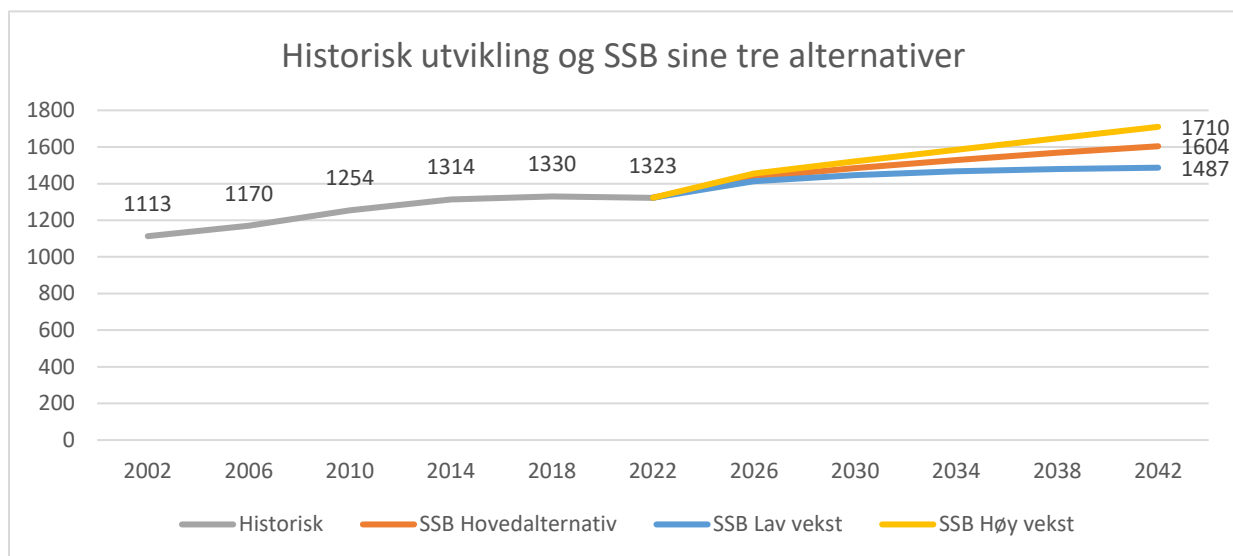

Figur 2 Befolkningsutvikling i Iveland og Norge i prosent 2014 - 2020 (Kilde: SSB)

Hovedmålet i gjeldende samfunnsdel har vært at Iveland skal ha en «befolkningsøkning over landsgjennomsnittet». Sammenlignet med Norge har veksten i Iveland vært lavere i perioden 2014 – 2020.

BEFOLKNINGSUTVIKLING 2002 – 2042

Figur 3 Befolkningsutvikling i Iveland - Historisk og SSB sine tre alternativer (Kilde: SSB)

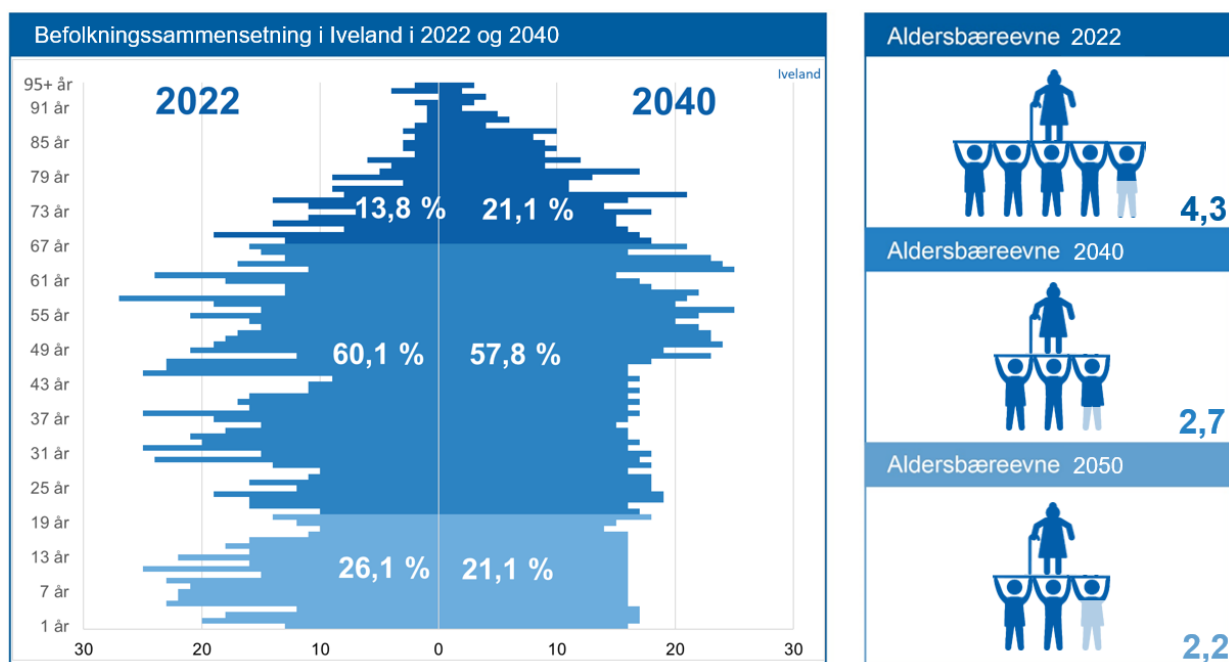
Figuren over viser hvordan befolkningen i Iveland har utviklet seg i årene 2002 – 2022, og hvordan SSB tror folketallet vil utvikle seg fram mot 2042. Alle tre alternativer legger til grunn at Iveland vil få flere innbyggere i årene fremover.

Det er forbundet en viss usikkerhet med befolkningsframskrivinger og Telemarksforskning har kritisert SSB for at framskrivningene er for optimistiske. I hovedsak går kritikken ut på at distriktene vil oppleve en dramatisk nedgang i folketallet og en langt sterkere aldring enn det SSB framskriver.

For Iveland sin del sier framskrivningene til Telemarksforskning at befolkningen de neste 20 årene vil vokse med 3,91 % ved et nøytralt scenario og ha en nedgang med 7,51 % ved et historisk scenario. Dette skiller seg fra SSB sitt hovedalternativ som legger til grunn en befolkningsvekst på over 19 % frem mot 2040.

BEFOLKNINGSSAMMENSETNING FRAM MOT 2050

Figur 4 Befolknings sammensetning og aldersbæreevne i Iveland kommune (Kilde: SSB og Agder fylkeskommune).

	2022	2025	2030	2040	2050
0 år	10	13	14	18	17
1-5 år	86	81	78	94	93
6-15 år	200	210	196	180	205
16-19 år	49	76	88	69	75
20-44 år	400	431	435	442	430
45-66 år	395	394	417	442	442
67-79 år	142	169	190	219	236
80 år eller eldre	41	46	66	122	161
Totalt antall personer	1323	1420	1484	1586	1659

Figur 5 Framskrevet befolknings sammensetning (Kilde: SSB)

Figurene over viser hvordan befolknings sammensetningen og aldersbæreevnen har vært og er forventet at vil bli fram mot 2050 basert på SSB sitt hovedalternativ. I likhet med resten av landet forventes det at befolkningen i Iveland blir eldre. I 2040 er det forventet at 21,1 % av innbyggerne vil være 67 år eller eldre.

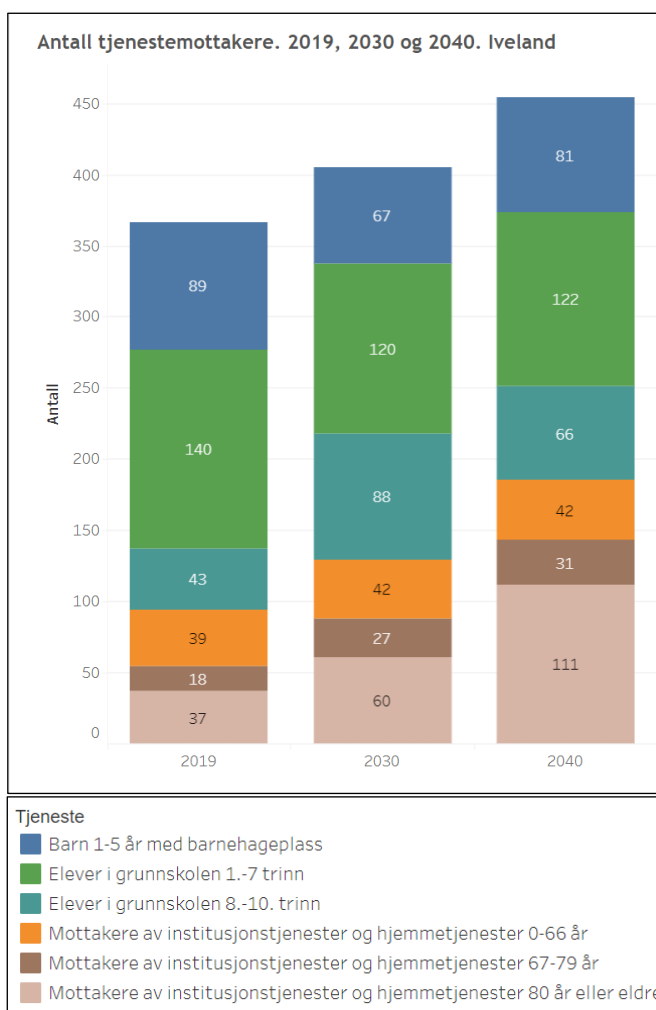
På høyre side i figuren øverst ser vi utviklingen av aldersbæreevnen i kommunen. Aldersbæreevnen er forholdet mellom den delen av befolkningen som er i yrkesaktiv alder (20-66 år) og den eldre delen av befolkningen (67+). Aldersbæreevnen vil falle fra 4,3 i 2022 til 2,2 i 2050.

TJENESTEBEHOV I FREMTIDEN

Befolkningsutviklingen påvirker tjenestebehovet i fremtiden. Figuren til høyre er hentet fra kommunal og distriktdepartementet. Framskrivningene tar utgangspunkt i tall fra KOSTRA for 2019 og hovedalternativet i SSBs regionale befolkningsframskrivninger fra august 2020. Det er betydelig usikkerhet knyttet til både befolkning, dekningsgrader og standard på lang sikt, og framskrivningene må kun tas som indikasjoner.

Hvis framskrivningene slår til vil det være færre barn i barnehagen, vi kan forvente flere elever i grunnskolen mens det i den eldste delen av befolkningen vil være flere som vil ha behov for institusjon- og hjemmetjenester.

Figur 6 Tjenestebehov i fremtiden i Iveland (Kilde: regjeringen.no)

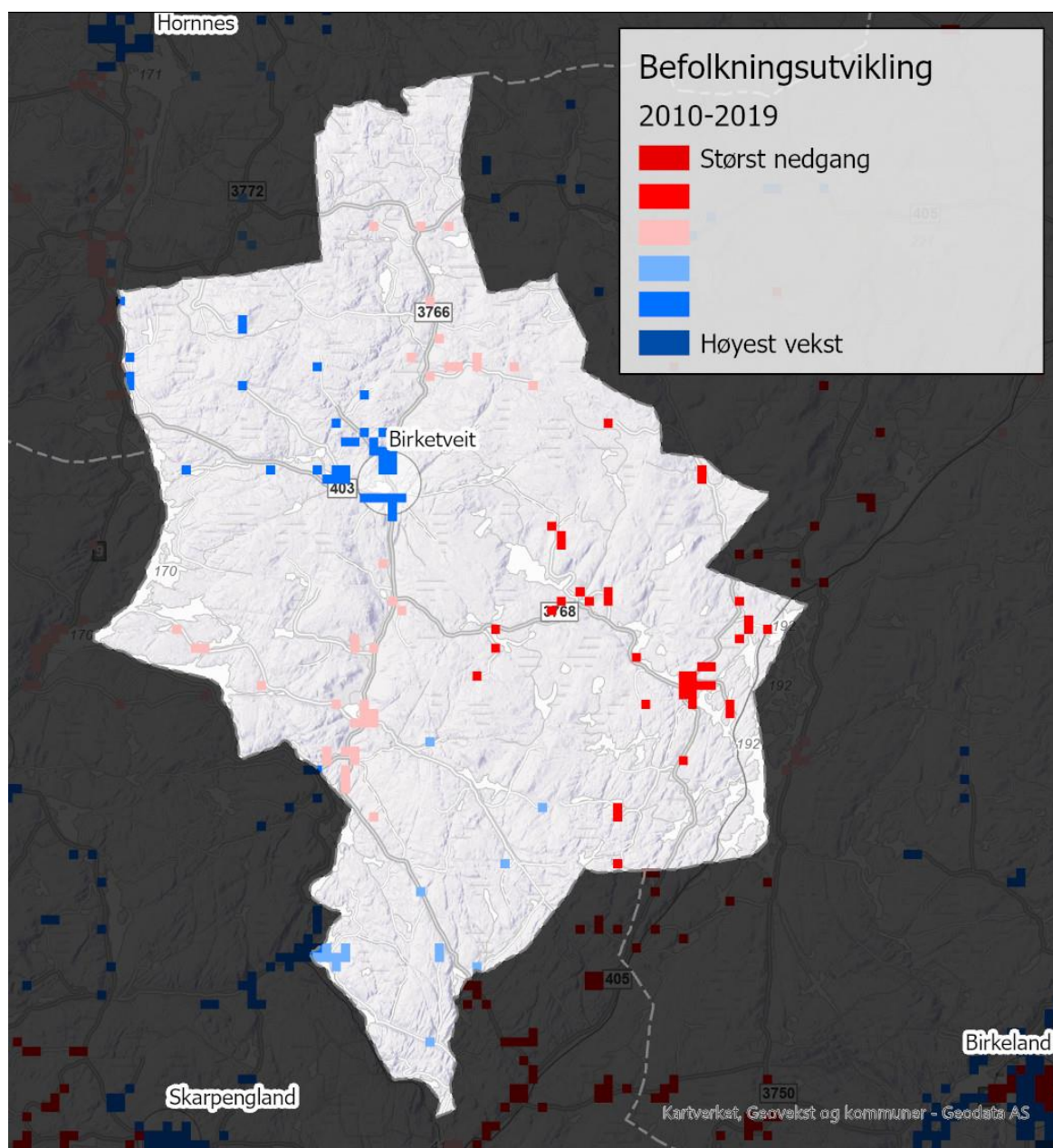
UTVIKLING AV DEMENS

Hvis hovedalternativet til SSB slår til, kan vi i Iveland forvente oss en utvikling hvor det i 2050 kan være så mange som 60 personer som har demens. Dette vil i så fall være en tredobling sammenlignet med hvordan det var i 2020.

	2020	2025	2030	2040	2050
30-64 år	0	0	0	0	0
65-69 år	0	0	0	0	0
70-74 år	3	4	5	5	5
75-79 år	3	5	7	8	9
80-84 år	4	5	8	11	13
85-89 år	4	4	6	13	18
90+ år	6	3	3	9	15
Totalt	20	21	29	46	60

BOSETTINGSUTVIKLING

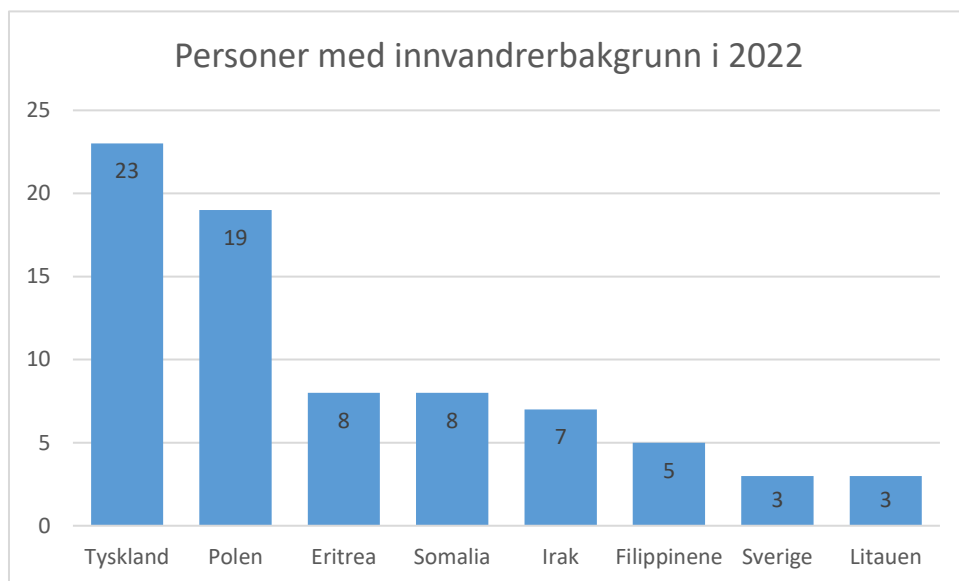

Tabell 1 Befolkningsutvikling i Iveland i årene 2010-2019 (Kilde: Agder fylkeskommune)

Figuren viser hvordan bosettingen i kommunen har utviklet seg fra 2010 og frem til 2019. Det er Birketveit som har hatt størst vekst. Videre ser vi at det er de østlige delene av kommunen rundt Vatnestrøm som har hatt størst nedgang i perioden.

INNVANDRING

Figur 7 Personer med innvandrerbakgrunn i 2022 i Iveland (Kilde: SSB)

Figuren viser hvor mange personer som bor i kommunen som enten har innvandret selv eller er barn av to innvandrere med bakgrunn fra utvalgte land.

OPPSUMMERING

- Iveland har ikke hatt den veksten i folketallet som kommunen har hatt som mål siden 2014.
- Det er usikkert hvordan folketallet vil utvikle seg i årene fremover. SSB sitt hovedalternativ legger til grunn en befolkningsvekst på 24,6 % frem mot 2050. Telemarksforskning er på den annen side kritisk og legger til grunn en mye lavere vekst og mulig nedgang i folketallet.
- Hvis framskrivningene slår til kan Iveland i likhet med resten av landet forvente flere eldre i fremtiden. Aldersbæreevnen vil også gå ned.
- Som følge av at befolkningen blir eldre kan vi forvente flere eldre med behov for pleie og omsorgstjenester. Hvis framskrivningene til SSB slår til kan kommunen forvente en tredobling av innbyggere med demens i 2050 sammenlignet med 2020.
- I likhet med den globale og nasjonale trenden er det også sentralisering i Iveland. Det er Birketveit som har hatt størst vekst i befolkningen i perioden 2010-2019.

KILDER

Agder fylkeskommune

<https://agderfk.no/agdertall>

Befolkning

<https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunedata/befolkningsframskrivninger2/id2507959/>

<https://www.ks.no/status-kommune/kart/>

Demenskartet

https://demenskartet.no/?doing_wp_cron=1651215614.1039550304412841796875#4218

SSB

<https://www.ssb.no/befolkning/folketall/statistikk/befolkning>

Tjenestebehov i fremtiden

<https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunedata/tjenestebehov2/id2507961/>

Telemarksforsking

<https://regionalanalyse.no/artikkel/framskriving>

